Takaisin Elämään ry

Mitä voimme tehdä lasten ja nuorten päihdeongelmien ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi?

Viime aikoina on noussut uutisiin koivukylässä esiintyvä lasten ja nuorten huumeiden käyttö ja syrjäytyminen. Yhdistyksemme on seurannut Kouvukylän tilannetta vuodesta 2000 lähtien. Alueen ongelmat ovat kasvaneet ajan mitaan. Yhdistyksemme on pyrkinyt omalta osaltaan vastaamaan näihin ongelmiin, tarjoamalla eriasteista toimintaa ja tukea alueen lapsille ja nuorille.

Lapsi/nuori tarvitsee tunteen kuulua johonkin. Jos ryhmäytymistä ei tapahdu hyviin ryhmiin, laspi/ nuori, joko erakoituu tai ryhmäytyy huonoon porukkaan. Arvopohjan murtuminen yhteiskunnassamme on tuonut paljon ikäviä seurauksia.
Yksi suurimmista ongelmista on se, että lapsi/nuori joutuu tilanteeseen, ettei hän voi luottaa mihinkään, koska jokaisella on oma ”arvomaailma” joka on yhtä ”oikea” kuin kenen tahansa muun, edustipa tämä toinen melkein mitä tahansa ryhmää. Asiathan voivat olla niin tai näin, riippuu katsojasta ja siitä, miltä hänestä tuntuu ja mitä hän pitää itselleen tärkeänä. Lapsi tekee luonnostaan ratkaisuja pelkästään sen perusteella, mitä hän haluaa tai miltä hänestä tuntuu. Iän myötä hänen kuuluisi oppia harkitsemaan päätöstensä ja tekojensa seurauksia. Lapsen/nuoren kyky ottaa huomioon seurauksia ja oppia virheistään kehittyy vuorovaikutuksessa. Jos tämä kyky jää kehittymättä on ihmisen vaikea sitä oppia koskaan. Tiedetään, että vasta noin 25 -vuotias kykenee tekemään vuoden suunnitelman ja pysymään siinä. Ylipäätään ihminen, olipa hän lapsi tai aikuinen, tarvitsee yhteyttä, kaikkeen kehittymiseen. Kuitenkin erityisesti sitä tarvitsee lapsi.
Yhteys merkitsee aina myös ko. yhteisön arvomaailman omaksumista. Jos laselta/nuorelta puuttuu hyvän ja terveen arvomaailman omaava yhteisö, puuttuu häneltä myös terve arvomaailma ja sen myötä kyky tehdä ratkaisuja joiden vaikutus on elämää ylläpitä ja rakentava.

Lasten ja nuorten kasvavaa päihdeongelmaa ja syrjäytymistä voidaan ehkäistä yhteisömallia hyväksi käyttäen, hiukan muuntelemalla sitä siten, että se soveltuu aluekäyttöön.

Olemme kuulleet ja olleet mukana monissa selviytymistarinoissa. Kaikissa on yhteisenä piirteenä se, että lapsi tai nuori on löytänyt jonkun ryhmän, johon kuulua. Monet kertovat, että huolimatta perheen ongelmista, oli jokin muu kantava ryhmä, johon kuului mukaan, ja jonka vanavedessä meni läpi vaikeiden aikojen. Johonkin kuuluminen antaa tarkoitusta elämälle sekä poistaa yksinäisyyttä. Tämä lisää turvallisuuden tunnetta ja sitä kautta poistaa vääriä ja kieroutuneita selviytymismalleja/tottumuksia. Lisäksi tämä mahdollistaisi ko. lähiössä jatkuvan tavoittavan työn.

Kun jonkin alueen asukkaat saadaan suurempana ryhmänä mukaan, oman alueensa hyvinvoinnin rakentamiseen, heijastuu se automaattisesti alueen lapsiin ja nuoriin.
Kun alueen hyvinvoinnista saadaan pysyvä kansallinen toimintamalli, on se suurena apuna lapsiin ja nuoriin kohdistetuille tukitoimille tai voi jopa korvata ne. Kun alueen ihmiset toimivat yhdessä, on siinä aivan eri tavalla voimaa ja ponnetta kuin jos toimintaa kehittää pelkästään jokin yksi taho, palkatun henkilöstön avulla.

Olemme suunnitelleet toimintamallin, jonka avulla ihmiset saadaan osallistumaan alueensa hyvinvoinnin kehittämiseen ja jonka avulla myös lapset ja nuoret saadaan osallistumaan hankkeeseen. Hanke on kehitetty hyödyntämällä yhdistyksemme omaa kokemusta, toimiessamme erittäin vaikealla alueella Vantaan Koivukylässä, sekä tutustumalla aiemmin suomessa ja ulkomailla toteutettuihin vastaavanlaisiin hankkeisiin ja yhdistämällä näitä.

Takaisin Elämään ry

Hanke on suunniteltu alueelliseksi toiminnoksi ja se on helppo siirtää mihin tahansa lähiöön, jossa on tarvittavat tilat. Toimintamalli tuo alueen ihmisille iloa, eikä näin ollen muodostu rasitteeksi ja ”ylimääräiseksi hommaksi” alueen väestölle.

Hankkeen toteuttamisen esteenä on kuitenkin ollut pysyvien ja sopivien omien tilojen puuttuminen. Tilan tarvitsisi olla riittävän suuri ja riittävän lähellä kohderyhmää, jotta alueen aikuiset jaksaisivat osallistua tarvittavalla tavalla ja lapset ja nuoret voisivat myös itsenäisesti osallistua toimintaan.

Olemme arvioineet, että tarvitsisimme hankkeen käynnistämiseen noin 500000€ (viisisataatuhatta euroa).
Tällä voimme hankkia tilat, toimintaan tarvittavan materiaalin ja saada aluksi apua henkilökunnan palkkaukseen. Hanketta voisi jatkossa rahoittaa vaikkapa rayn, valtion ja kunnan avustuksella, sekä kehittämällä myös omarahoitusta. Voimavarana olisi alueen aikuisväestö, josta aikaisemman kokemuksemme perusteella tiedämme saavamme mukaan vapaaehtoisväkeä talkoisiin ja toimintaan. Vappaehtoisväen kokemuksena on ollut mm. turhautumisen väistyminen, kun ”voi tehdä asioille jotakin, eikä vain katsoa sivusta” Hankkeen pystyttäminen ja vakiinnuttaminen olisi mahdollista toteuttaa 18 kk aikana.

Hankkeen toteutuessa muuttuu alueen ilmapiiri oleellisesti. Perheen tärkein lenkki on perheen aikuinen. kun aikuiset saadaan mukaan toimintaan, sen vaikutus on kauaskantoinen erityisesti alueella kasvavien lasten kannalta. Tämä lisää lasten turvallisuutta ja kasvattaa lasten sosiaalista omaatuntoa ja siten vaikuttaa myös heidän myöhemmin tekemiin ratkaisuihin ja elämäntapaansa.